

EVRENLE İLİŞKİSİNİ ARAŞTIRAN İNSAN

Dr. Toygar AKMAN

İnsanoğlu'nun, bir "kişi" ya da bir "parça" olarak içinde yer aldığı "Evren" ile ilişki kurabilme çabası, ne kadar da ilginç aşamalar geçirmiştir!

Yaşayabilmek için, Doğa'nın güçlüklerini yenebilmekten başka bir çabası olmayan "İlk İnsan" ile; binlerce yıl sonra, üzerinde yaşadığı "Yeryüzü'nün, nasıl bir şey olduğunu araştıran "Düşünen İnsan"; arasında, ne kadar büyük bir aşama vardır.

Çok daha sonraları ise, insanoğlu'nun, en önemli yeteneği'nin "Düşünebilme" olduğunu gören bazı bilgin ve düşünürler, bu nedenle "İnsan"ın, "Homo-Sapiens" olarak tanımlanması gerekeceğini ileri sürmüşlerdir. "Homo-Sapiens" (yani düşünen insan), binlerce yıl süren yeni evrim tarihi içinde de bazı aşamalar göstermiş, bu kez, icad ettiği aygıtlar ile, çevresini tanımaya girişmiştir. Hiç kuşku yok ki, bu alet ve aygıtları, ilk önceleri, yalnızca, kendisini çevreye karşı daha iyi koruyabilmek için yapmıştı. Daha sonraları ise, bu aygıtları çok geliştirmiş ve bu kez, çevresini daha iyi tanıyıp değerlendirebilme yolunda kullanmaya başlamıştı. Onun, "aygıt yapabilme" yeteneğinin, diğer varlıklardan en önemli ayrıcalığını ortaya koyduğunu gören bazı düşünürler, bu nedenle ona "Aygıt Yapan İnsan" anlamına, "Homo-Faber" denilmesi gerekeceğini ileri sürmüşlerdi. "Homo-Faber" tanımı üzerinde özellikle duran, ünlü Fransız düşünürü Henri Bergson, şöyle demektedir:

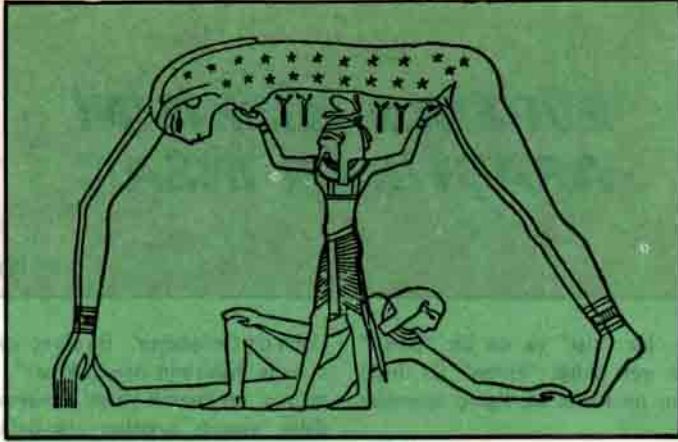
".. İnsan, tarihte ve tarih öncesindeki "zekâ"-sının durmaksızın gelişen karakteri ile gösterdiği niteliklere göre tanımlansa, "Düşünen İnsan" (Homo-Sapiens) biçiminde değil, belki, "Yapan İnsan" (Homo-Faber) diye adlanacaktır.." (1).

Ancak, hemen belirtmemiz gereken çok önemli bir nokta var. O da şu: "İnsan Düşüncesi" geliştiği ölçüde "Daha İyi Aygıtlar Yapabilme"ye doğru yönelmiş ve başarıya ulaşmıştır. Ancak, "Daha İyi Aygıtlar" yapabildiği ölçüde de, çevreyi ve evreni daha iyi tanıyıp değerlendirebilme olanağına kavuştuğu için de, "Düşüncesi

Daha da Gelişmiştir". Bu süreç içinde, "İnsan'ın, Evrenle İlişkisinin Araştırılması", "Düşünce Evrimi'nin, en önemli yerini almaktadır. İnsanoğlu, daha, yaptığı aygıtları gökyüzüne çevirmeden dahi, gök'teki varlıkları tanımaya uğraşmış; yıldız ve gezegenlerin hareketlerini bile ölçmeye girişmişti. Aynı biçimde, atom çekirdeğini tanıyabilecek en küçük bir aygıt olmadığı, tarihlerde bile, madde'nin bu en küçük parçacığını tanımlayıp, değerlendirmeye çaba göstermişti. Özellikle, Eski Hind, Eski Çin, Eski Mısır, Babil ve Eski Yunan Uygarlıklarında, bu konuda çok ilginç görüşlerin ortaya atıldığı, aynı anda da çok ilginç "Astronomik Gözlemler" in yapıldığı, hayretle anlaşılmaktadır. Bu hayret, o çok eski yüzyıllarda, o günkü bilginlerin ellerinde, çok ilkel aygıtlar olduğu halde, bu kadar kesinlikle gözlem yapabilmeye nasıl ulaştıklarının kavranılamamasından ileri gelmektedir! O, eski tarihte yaşamış olan bazı düşünür ve bilginler, öyle gözlemler yapmışlar ve öyle sonuçlar ortaya koymuşlardı ki, bugünkü teknolojinin en duyarlı aygıtları ile yapılan gözlemleri, bir kaç saniyelik fark ile, hemen aynen saptamışlardır.

Önceleri, yalnızca, üzerinde yaşadığımız "Yeryüzü'nü, "Evrenin Merkezi" olarak kabul eden düşünürler, bu düşünceye uygun olarak bir "Gökyüzü" ve bir de "Yeraltı'nın var olacağına inanmışlardı. Yeryüzü, "Evren'deki en üstün yaratık olan "İnsanoğlu'nun Yaşadığı Merkez" idi. Gökyüzü ise, "Tanrılar ile İyi Ruhların" bulunduğu, "Yüksek Kat" idi. Yedi kat olan "Yer Altı'na gelince: orası, "Kötülerin Cehennemi" idi. Bu ilkel görüş'ten uzaklaşıldığı ölçüde, "Evren" ile "Yeryüzü" ilişkisini daha sıhhatle saptayabilen insanoğlu, bu kez, yıldızlar ile gezegenlerin hareketlerini saptayabilmeye yönelmişti. En eski uygarlıklarda dahi bu konuda, derinliğine araştırmalar yapılmıştı.

".. Yıldızlar kültürüne bağlı olan Sümerlerin dinini ve tanrılarını, Babil ve Asur'da, çok daha yeni zamanlarda da Atina ve hatta Roma'da başka adlarla, yalnızca ufak değişikliklerle

Eski Mısır inancına göre, "Gökyüzü": dişi; "Yeryüzü" ise: erkek'ti. Onlar, aşklarının ürünü olan "Hava Tanrısı" aralarna girinceye dek, bir "Birlik" halindediler.

buluyoruz. Gök ve Yıldızların hareketleri üzerindeki bilgileri, "Matematik Bir Bilim" derecesine yükselmişti. Bu bilgiler, "Gezegenler Kozmografyası", "Takvim" ve "Zaman Kavramı"nın temelini oluşturmuştu. Tapınak kuleleri, "Ziggurah"lar birer rasathane (gözlemevi) idi. Babilli papazlar, "Merkür" gezegeninin hareketlerini, Hipparkhos ve Ptolemaios'tan çok daha doğru olarak hesaplamışlardı. Hatta "Ay"ın devrini, ellerinde en duyarlı teknik araçlar bulunan astronomlarımızdan, ancak 0,4 saniye hatalı olarak saptayabilmişlerdi.." (2).

Bu konuyla ilgili bir kaç kitap'tan çevireceğimiz bazı sayfalar, bize, çok ilginç bilgiler vermektedir. Alman astronomi bilgini, Rudolph Thiel, "Und Es Ward Licht" (Ve Işık Yaratıldı) adlı kitabında, şunları yazmakta:

".. İsa'nın doğumundan binlerce yıl önce, Çin Uygarlığı, "Astronomi" üzerinde, ilginç temeller atmıştı. Böyle bir gelişme için, önceden gerekli olan durumlar, Mısır Uygarlığında da süregeliyordu. Orada, Çin'dekinden çok daha üstün bir düzeyde, bu konuya uyumda bulunabilme yeteneği vardı. Beşbin yıllık "Keops Piramidi", "Dört Yönü Belirleyen Bir Merkez" biçiminde ve yalnızca bir kaç saniyelik bir sapma ile inşa edilmişti. Dimdik giriş sütunu, doğrudan doğruya "Kutup Yıldızı"nın gösteren bir teleskoptu.

Firavun, kendisini, "Güneşin Oğlu" olarak sayardı. Tıpkı, Çin İmparatorunun, kendini "Gökyüzü'nün Oğlu" olarak sayması gibi. Yaptığı Tapınağın, yönlerini, kendi elleriyle saptayan Firavun, "Astronomik Ölçümleri"ni de kendisi çizmişti." ... Küresel tokmağın sapını, sınıksız kavradım ve "İyilik" ile "Erdem"i, birbir-

lerine sıkıca bağladım. Yüzümü, "Yıldızların Akış Yönü"ne çevirdim. Gözlerimi, "Büyük Araba"nın üzerinden ayırmadım. Tapınağın, köşelerini de böylece çerçeveledim.."

Fakat, Mısırlılar, kendi halklarını, bir Gök Dinî taraftarları olarak, inek eti yemeğe yöneltmişlerdi. Tapınaklarının merkezi olan Heliopolis'teki Baş Rahipler, uzun yıllar, bu doktrini yaymaya çalışmışlar ve bütün rahipler de, Allahın oğlu "Ra"nın, çeşitli görünüşlerini yansıtmışlardı. Yeni Firavun İkhnaton, halkına, "Yalnızca Güneşe Tapmayı" önerdiği zaman, taht bir başarısızlığa uğramıştı. Çünkü, Mısırlılar, kültürlü Çinliler'in yanında, çok daha fazla annelerine ve topraklarına bağlı insanlardı.. (3).

Yukarıda da değindiğimiz gibi, bu insanlar, hem üzerinde yaşadıkları "Yeryüzü"nün, "Evinin Merkezi" olduğuna inanıyorlar, hem de gökyüzünde parlayan Yıldız ve Gezegenleri gözlemekten de geri kalmıyorlardı. Yıldız ve Gezegenlerin, "Küresel Bir Yapı" biçiminde olduğu görüşüne vardıklarında da, "Yeryüzü"nün ne biçimde olması gerekeceğini, düşünmeye yöneliyorlardı. Çin, Mısır ve Babil'li düşünürler yanı sıra Yunan düşünürleri de aynı konuyu ele almışlardı.

Çağımızın çok yönlü bir düşünür ve bilginlerinden olan Profesör Dr. Isaac Asimov, "Evren" adlı kitabında, bu konuda şunları yazmaktadır:

".. Zamanla şunu öğrendik ki, "Yeryüzü"nün bir "Küre" biçiminde olduğunu düşünen ilk insan, Eski Yunan düşünürü Tarentumlu Philolas'tır. İsa'dan 480 yıl önce yaşamış olan Philolas bu görüşlerini, İsa'dan 450 yıl önce ortaya atmıştı. "Yeryüzü"nün, "Küresel" olduğu yolundaki gö-

rüş, "Sonsuzluk" fikrine girilmezsiniz, "Dünya"-nın bir "Sonu Olacağı" hakkında herhangi bir problem getirmiyordu. Bir "Küre", herhangi bir "Son" olmaksızın "Sınırlı Büyüklükte Bir Yüzey"e sahip olabilirdi. Fakat, onun, bir "Sonu" olamazdı. "Sonlu" idi ama, "Sınırsız" değildi. Philolaos'tan, bir yüzyıl sonra yaşamış olan, başka bir Yunan Filozofu, Stagira'lı Aristo, (İsa'dan önce 384 - 322), "Yeryüzü'nün, "Küresel Bir Yapıda Olduğu"nu saptamıştı. (4).

Tarihsel süreç içinde, "Düşünme Yeteneği" durmaksızın gelişen İnsanlığı, "evren'in Yapı Taşları" olan "Yıldız ve Gezegenler" kadar, aynı Evren'in diğer yapı taşları olan "Atomları" da incelemeye yönelmişti.

Ancak, bu dönemde, "Evreni Tanıyabilme" konusunda çaba gösteren insanlığı, "Düşünce"-sini geliştirirken iki ayrı araç kullanıyordu. Bunlardan bir "Duygusal" diğeri ise "Akılcı"lık aracı idi. Bu araçlardan "Duygusal"ı kullananlar, mistik bir yapı içinde değerlendirmede buluyorlar; "Akılcılık"ı kullananlar ise, "Çevrelerinde Gözleyegeldikleri Evren Maddesi"ni, akıl yolu ile çözümlenebilmeye çalışıyorlardı. Bu yolu seçen Eski Yunan düşünürlerinden Leukippos ile Demokritus, "Madde'nin en küçük parçasının, "Küçük Boyutları" olduğunu, bu küçük parçalardan daha ufak parçalara bölünemeyeceğini dikkate alarak, ona "Atom" adını vermişlerdi. "Atom", eski Yunanca'da "Atomus"dan geliyordu. "Bölünemez, parçalanamaz" demekti. Leukippus ile Demokritus'un "Atom Görüşü"nü ortaya atmalarının, "Düşünce Evrimi" tarihi içindeki önemine değinen, çağımız bilginlerinden Profesör L. Rosenfeld, şöyle yazmaktadır:

"Atomizm", eski çağ düşüncesinin bir "Tepe Noktası"dır. Bu "Atomizm", Lucrece'nin dediği gibi, "Evren" hakkında "Tanrıların Yardımı Olmaksızın" tamamen akılcı bir fikir vermek iddiasındadır. Amacı da, gözlemekte olduğumuz, çeşitli niteliklerle değişiklikleri, atomların, "Biçim" ve "Hareketleri" ile açıklamaktır. (5).

İster, "Duygusal" bir yön izleyerek, ister "Akılcı" bir yön izlenerek yürümeye çalışılmış olsun, insanlığı, bir yanda "Gökyüzü Evreni" diğeri yanda da "Atom Evreni" arasında, kendi varoluşunu değerlendirmeye çalışmaktadır. Düşünce açısı geliştikçe, çok önemli bir durumu da kavramaktadır. O da, kendisinin, bu "En Büyük Evren" ile "En Küçük Evren" arasında, tam "Orta Yerde" yer aldığıdır! Nitekim, aynı konuya değinen, bir başka bilgin ve düşünür Jean Thibaud "Atomların Hayatı ve Transmutasyonları" adlı kitabında, aynen şöyle söylemektedir:

"Şimdi, artık, "Atomun Boyutları" ve binasının inceliği hakkındaki görüşleri belirtip,

saptamanın sırası gelmiştir. Atomların, ortalama çapı, aşağı yukarı, bir milimetrenin, on milyonda biri kadardır. Yani, atomları, uç uca dizerek (ve her birinin, küçük birer yuvarlak olduğunu ve hepsinin de aynı boyda bulunduğunu var sayarak) bir milimetrelik bir uzunluk yapmak istersek, "On milyon" tane atomu, bir doğru boyunca, yan yana koymak gerekir. Bu nedenle (bir yıldızın, insana göre olan uzaklığı, insanın, atom kurucularına göre, büyüklüğü ile aynı oranda olduğundan; "İnsan"ın, "Boyutlar Eşeli İçinde", "Yıldızlar Evreni" ile "Atom Evreni" arasında "Orta Yerde" bulunduğu, çok kez ileri sürülmüştür. (6).

Böylesine büyüklükte iki "Evren" ortasında kalan İnsanlığı, bu "Evren" ile ilişkisini kurabilme çabasıyla da, bir türlü vazgeçmedi. "Atom'daki Nükleer Güç"le çalışan motor ve makineler yapımına geldi. Bu arada, çok kötü bir örnek olarak da "Atom Bombası"ni ortaya koydu. Ancak, aynı "Düşünen İnsan Yapısı", bu güçün, yalnızca "İnsanlığın Hizmetinde" görev yapması için çırpınıp duruyor. Diğer yanda "Yıldızlar Evreni" ile pek kolayca ilişki kuramıyor. Çünkü, ortada çok önemli boyutlar olan "Uzam" ile "Zaman" boyutları var. Bu "Boyutlar"ın uzanımları, onun, "Yıldızlar Evreni" ile yakın ilişki kurabilmesini engelliyor. Ancak, bütün bu güçlüklerle rağmen, İnsanlığı, yine de, bu her iki "Evren"i de gereği gibi kavrayabilmek uğrunda, yılmadan çaba gösteriyor. "En Küçük Evren"i tanıyabilmek için "Büyütmeye"; "En Büyük Evreni" tanıyabilmek için, kendi gözlerinin alabileceği kadar "Küçültmeye" çalışıyor. Yine çağımız ünlü bilginlerinden Jean Perrin, bu konudaki gerçeği, şöylece önmüze sermekte:

"Gözlem ölçüsünü, "Uzam" içinde olduğu kadar, "Zaman" içinde de değiştirmemiz gerektiğine kuşku yoktur. Burada kullanacağımız "Sinematograf", eşyayı, "yaklaştırmak" istediğimiz zaman, bir ucundan; "uzaklaştırmak" istediğimiz zaman da, öteki ucundan bakılacak, bir "dürbün" rolü oynayacaktır. Bir filmin çözülüşünü hızlandırmak ya da yavaşlatmak suretiyle, hareket duyumuzun sınırladığı, dar "Hız Gami" içinde, gözümüzün önünde, öyle fenomenler geçtiğini göreceğiz ki, doğrudan doğruya yapılabilecek gözlem, onları, ya hareketsizlik ya da âni bir değişim olarak görürdü. Örnek olarak, bir çiçeğin, birkaç saniyede, gelişip açıldığını, ya da bir patlamanın, birbirini kovalayan safhalarının, aynı süre içinde geliştiğini, göreceğiz. Fakat, bu, "Her İki Evrim"in, aynı süre içinde kavranılması, nitelikleri bakımından, olanaksız kalacaktır. Bir kelebeğin uçuşması ile bir çiçeğin açılmasını, aynı

izlenimler zinciri içinde, sürelerinin tam oranları ile kavrayamayacağız.

"Uzam" ve "Zaman" içinde spatiotemporel bir örneğin, bir başka örnekten daha gerçek olmadığını eklemek, hemen, hemen, yararsızdır. Bir ot sapı, mikroskop altında, çıplak gözle bakıldığı zamandakinden daha "Gerçek" değildir. Fakat, bu iki görünüşte de, daha genel olarak kavrayabildiğimiz görünüşlerin hepsinde de, kendi paylarına gerçeklik vardır.

Özet olarak, eşya hakkındaki somut bilgimiz, çeşitli ölçülerde çekilmiş, bir "filim kitaplığı"nın beynimize girmesini ve sıraya konmasını ister. Ama, yine, "Gerçek Eşyayı", büyültmenin de, küçültmenin de, sonuna kadar sürdürülmemesi gibi, bir çifte sıralanma baş gösterir.. (7).

Bütün teknik güçlülere, "Uzam" ve "Zaman" boyutlarının erişilmez gibi gözükken yapılarına rağmen, İnsanoglu, "Evren" ile "İlişki"sini çok daha sıhhatli bir biçimde sürdürebilmek yolundaki araştırmalarından geri durmuyor. Bir başka deyiş ile "Evren İçindeki Gerçek Yerini ve Önemini" kavramaya uğraşiyor. Burada, akla bir çok soru gelebilir.

— Neden, İnsanoglu, Evreni, böylesine yakından tanımak istiyor? Koskoca Evren karşısında o güçsüz durumunu, aklına getirmiyor? Bilim ve Teknik'te ne kadar büyük gelişme gösterirse gösterebilir, "Makro-Kosmos" ile "Mikro-Kosmos"u, yakından bilip tanıyabilmesine olanak var mı? Diyelim ki, biraz daha yakından tanıyabildi! Bir kaç yeni yıldız ya da Galaksiyi saptadı! Ya da yapılarını biraz daha öğrendi. Bu bilgi, ona ne sağlayabilecektir? Bu bilgileri edinmek, "Evren İle İlişkiyi Kurmak" anlamına mı gelecektir?... v.b. gibi.

Konu, buraya gelince, bir çok bilgiler, kendi bilim dallarında, kendilerine göre bir yorumda bulunma, zorunda kalmışlardır. Bunun sonucunda da Biyoloji Felsefesi, Fizik Felsefesi.. v.b. adlarla yeni felsefeler ortaya çıkmaya başlamıştır. Böylesine bir "Felsefî Yorumu"na gidilmesinin bir başka nedeni de, bilginlerin, incelemeye giriştikleri "Atom Evreni"ndeki küçücük "Parçacıklar"ın, bir anda "Biçim Değiştirerek", ellerinden kaçıp girmesinden ileri gelmektedir. Atom Çekirdeği çevresinde dönen "Elektron", bir

"Tanecik" olarak incelenmek istendiği anda, "Dalgacık" olarak karşımıza çıkmakta; bu "Dalgacık"ın, yörüngesel halkalarını izlemeye kalkıştığımız anda da, birden, "Tanecik" olup, gözümüzden kaybolmaktadır!. Kısaca, Modern Fizik, "Madde Evreni"nin en küçük parçasını değerlendirmede bu kadar büyük güçlüklerle karşılaşınca, "Evren ile İnsanın İlişkisi"ni kavrayabilmekte de, o ölçüde büyük güçlüklerle karşılaşmış oluyordu. Bu "En Küçük Parçacık" gereği gibi değerlendirilemeden, "Parçacıklar ve Dalgacıklar Evreninde Varolan İnsan"ın durumu, nasıl değerlendirilebilecekti?..

Bu karmaşık durumu gözönüne alan çağımız ünlü Astronomi bilgini Sir James Jeans, konuyu "Tek, Tek Parçacıklar" ile "Dalgalar İlişkisi" olarak ele almakta, onların "Boyutsal Yapıları"ni incelemekte ve sonra da "Tek, Tek Şuurlar" ile "Dalgalar Biçiminde Şuur"un "Boyutları"ni incelemeye girişmekte ve böylece değerlendirmede bulunmaya çalışmaktadır. James Jeans, bu konuda yazdığı "Fizik ve Filozofi" adlı kitabında, aynen şöyle söylemektedir:

.. Gösteriler Evreni'nin bir çizimi olan parçacıklar tablosunda, her "Parçacık" ve her "Foton" (Işık Tanecigi), özel bir "Birey" olup, kendi yolunda gider. Gerçeğe, bir adım daha yaklaşmak istediğimizde, "Dalgalar Tablosu"na varırız. "Foton"lar, bu tablo'ya göre, artık, bağımsız "Bireyler" olmayıp, bir organizasyonun ya da bir "Bütün"ün (bir ışık ışının), "Üyeleri"dir. Bu "Işık Işını"nda, bağımsız "Birey"ler, yalnız yüzeysel anlamda değil, sanki, denize düşen bir yağmur damlası gibi, "Büyük Nicelik" içinde kaybolurlar. Aynı şey, "Elektronlar" için de söz konusudur. "Dalgalar Tablosu"nda, her bir "Elektron", bağımsız "Birey"liğini kaybeder ve bir "Elektrik Akımı"nın "Parçacığı" olurlar. Her iki halde, "Zaman" ve "Uzam"da, tek, tek "Bireyler" yaşamaktadır. Fakat, "Zaman" ve "Uzam"ın dışına: "Gösteriler Evreni"nden, "Gerçeğe" gider gitmez, "Bağımsız Birey"ler yerini, "Ortak Toplum" almaktadır.

Kavranılan obje'ler hakkında geçerli olan bu durumun, bu objeleri kavrayan "Şuur" için de aynı biçimde süre geldiği düşünülebilir. Nasıl ki, "Işık" ve "Elektrik" için, "Dalga Tablosu" var ise,

aynı biçimde "Şuur" için de ötekine benzer bir "Tablo" var olabilir. Biz, kendimizi, "Zaman" ve "Uzam" içinde gördüğümüz sürece, "Şuur"larımız, kesin olarak, bir "Parçacıklar Tablosu"nun, ayrı, ayrı "Birey"leridir. Fakat, biz, "Zaman" ve "Uzam"ın, öte tarafına geçer geçmez, bunların, "Tek Bir Yaşam Cereyanı'nın Kısımları" olmaları, büyük bir olasılıktır. "Yaşam"ın da "Işık" ve "Elektrik"te olduğu gibi olması, olasıdır. "Birey"ler, gösteri olarak, "Zaman" ve "Uzam" içinde, ayrı, ayrı varlık sahibidirler. Fakat, "Zaman" ve "Uzam"ın ötesinde, daha derin bir realite içinde, büyük bir olasılıkla, hepimiz "Tek Bir Yapı"nın "Üyeleri"yiz.." (8).

Bu satırlardan açık ve seçik olarak görüldüğü ki, İnanoglu, "En Büyük ve En Küçük Evren"i tanımlamada, en son olarak "Boyutlar"ı varıyor ve bu arada da, bu tanımlama ve değerlendirme yapma işini sürdüren "Şuur"un da ayrı bir "Boyut" olduğunu kavriyor. Kısaca, konumuz, yine, dönüp dolanıyor ve "Boyutlar Evreni"ne geliyor. Bu sonuca ulaşmamızın, en önemli etkeni, hiç kuşku yok ki, kullanılan ölçü birimlerinin yetersizliği yanında "Şuur"un, "Daha Büyük Boyutlara Açılma Yeteneği". Zaten, İnanoglu, ancak, bu yeteneği ile "Evren"le kendisi arasındaki gerçek ilişkiyi araştırmaya yönelebiliyor.

Burada, ilginç olan durum, İnanoglu'nun, "Düşünce Tarihi" boyunca, ne çeşit "değerlendirme"lerden başlayıp, hangi "değerlendirme"ye kadar varmış olması! Eski Mısır'da, "Göküzü"nü "Dişi"; "Yeryüzü"nü ise "Erkek" olduğu ve onların aşklarının ürünü olan "Hava Tanrısı" aralarına girinceye kadar, bu ikisinin bir "Birlik" olduğu yolundaki değerlendirme'den, "Boyutlar Evreni" değerlendirmesine gelinmesi; "Düşünce Evrimi"ndeki aşamayı, yeterince gösteriyor. Ancak, ortada bir başka "Gerçek" daha var ki, o da, İnanoglu'nun, henüz, "Evren" içinde yer alan "Dalgalar Tablosu"nun "Dil"ini, bugüne dek yeterince çözmemiş olması!..

"Madde Evreni", belki biz "Şuurlu Varlıklar"ı bir şeyler anlatmak istiyor, ama, bizler, onu yeterince kavriyamıyoruz. Çünkü "Tanecik" ya da "Dalgacık"larla çevrili olan "Yeryüzü"ne, "Madde Evreni"nden yağmur gibi yağın dalgalarının, taşıdığı "Bilgi" ya da "Sembol"ü, gereği biçimde çözemiyoruz.

Yalnızca "Atom Evreni"ndeki "Tanecik ve Dalgacıklar" değil, "Yıldızlar Evreni" içinden gelen "Tanecik ve Dalgacıklar"ı da, tam anlamı ile değerlendiremiyoruz. Belki de bu "Tanecik" ve "Dalgacıklar", "Evreni Daha Yakından Tanımaya" ve "Onunla Daha Yakın İlişki Kurmaya" çalışan İnanoglu'na çok şeyler anlatıyor! Ama,

henüz, onların taşıdığı "Bilgi"nin sırrını, bilemedik. Ya da taşıdıkları "Şifre"yi çözemedik. Konu, tam buraya geldiğine göre, Siberetik Biliminin babası olan Norbert Wiener'in, şu sözlerini de aynen buraya almamız, yerinde olacaktır:

".. Kuşku yok ki, "Şifre Çözümü" konusunda, en büyük yetenek, "Çeşitli Gizli Servislerin Şifrelerinin Çözümü"nde değil, "Eski Yazıların Anlamalarının Çözümü"nde gösterilmiştir. Ancak, bundan, çok daha büyük bir "Şifre Çözümü" işi vardır. Bu "En Büyük Şifre Çözümü Sanatı", "Doğanın Kendisinde Saklı Olan Giziller"in, bilginlerce çözülmesi olayıdır.." (9).

Yukarıda, yazımızın başında, İnanoglu'nun, aygıtlar yaptığını ve bu aygıtların gelişmesi ölçüsünde "Düşünce Evrimi"nin de hızlandığına değinmiştik. Günümüzde yapılan aygıtların en yetenekli ve duyarlı olanları ise "Elektronik Makineler" ya da "Sun'i Beyin"ler. Şimdi, aynı İnanoglu, bu "Elektronik Makineler"den yararlanarak, "Evren İçinde Yağmur Gibi Yağan", bu "Tanecik" ve "Dalgacıkların taşıdıkları "Bilgi"yi anlamaya ve onların "Şifreleri"ni çözmeye girişmiş durumda. Gerçi, bir tek satırla belirtmeye çalıştığımız bu durum, pek öyle kolay bir şey değil. Uzmanlar, binlerce çeşit olasılıkları göz önüne alarak programlar yapıyor ve bunları "Elektronik Makine"lere yüklüyorlar. Makineler de buna uygun olarak, çeşitli çözüm yolları arıyor. Ancak, bugüne dek, "İnsanla Evren İlişkisini Kesinlikle Belirleyebilecek" bir açıklama yapamadı! Ama, zararı yok! Madem ki, İnanoglu, bu konuyu derinlemesine araştırıyor, o halde, er ya da geç, kesinlikle açıklığa ulaşacaktır.

- (1) BERGSON Henri, *L'Evolution Creatrice*, (Yaratıcı Tekâmül), Çeviren: M. Şekip Tunç, İstanbul, 1947, Sa: 185.
- (2) CERAM C. W., *Tanrılar, Mezarlar ve Bilginler*, Çeviren: Hayrullah Örs, İstanbul 1969, Sa: 293.
- (3) THIEL Rudolp, *Und es Ward Licht (And There was Light)*, A Mentor Book. New-York, 1960, Sa: 19 - 20.
- (4) ASIMOV Isaac, *The Universe*, A Pelican Book. Middlesex, England 1971, Sa: 16.
- (5) ROSENFELD L., *L'Exploration du Noyau Atomique*, (Atom Çekirdeği), Çeviren: Celâl Saraç, İstanbul 1962, Sa: 9.
- (6) THIBAUD Jean, *Atomların Hayatı ve Transmutasyonları*, Çeviren: Besim Tanyel, İstanbul 1946, Sa: 20.
- (7) PERRIN Jean, *La Science et L'Esperence*, (İlim ve Ümit), Çeviren: Avni Yakaloğlu, İstanbul 1964, Sa: 65 - 66.
- (8) JEANS Sir James, *Fizik ve Filozofi*, Çeviren: Avni Refik Bekman, İstanbul 1950, Sa: 222.
- (9) WIENER Norbert, *The Human Use of Human Beings*, Sphere Books Ltd. London 1968, Sa: 109.